

Sobre el cor sagrat

“Jo, com probablement alguns de vostès, en realitat no tinc problema en aquest camp: quan era escolà a la meua parròquia, i quan feia el batxillerat als Escolapis, ja vaig fer repetidament els nou primers divendres de mes, tal com el Cor de Jesús li explicà a Santa Margarida Maria d’Alacocque, i per tant tinc garantida, passe el que passe, l’entrada al paradís.”

Mal m’està a mi, que sóc de la casa, fer l’elogi públic d’aquesta mateixa revista en què escric. Quan n’he de fer la crítica, la faig en privat, com és natural. L’elogi, en aquest cas, és per al número de fa poques setmanes que parlava del cor. Magnífic, dels que duren ben bé un parell d’hores en les mans, que hauria de ser l’objectiu final de tota publicació periòdica: fer-la durar en les mans del lector. I a més, ja feia falta un número com aquest: tenim el cor ben abandonat, i el cor som nosaltres i és tot, i bé calia reivindicar-lo com Déu mana i ha manat sempre, almenys d’ençà que parlava en secret o en públic als redactors de la Bíblia. Hem passat massa temps pensant que el cor dels humans és només una bomba i una víscera, cosa de vàlvules, artèries obturades, colesterol, electrocardiogrames i altres tecnologies. Perquè si la ciència i la tècnica són l’única i última realitat de les coses, ja anem ben aviats, ja podem plegar i esborrar tota la història, la cultura, la literatura i els diferents llenguatges dels homes. Una misèria. *Ex abundantia cordis, os loquitur*, que deien els antics, que sempre tenen raó perquè, si no en tingueren, nosaltres no seríem el que som, no existiríem: de l’abundància del cor, parla la boca. No de l’abundància del cervell, de les neurones i dels connectors de neurones, sinó del cor. Ja sé que qui mana és la química d’aquesta víscera mollà, no debades sóc lector de Xavier Duran i d’Adolf Tobena, i he seguit, en aquesta mateixa revista i en altres publicacions, llibres inclosos, tot això que intenta explicar i no explica com funcionen la raó i les emocions. I no debades tinc una filla que està acabant un doctorat en biologia molecular. Som un cervell que és una suma i combinació infinita de molècules, i el resultat és la raó, misteriosa, i el cor que és més misteriós encara. *Le coeur a ses raisons que la raison ne connait pas*, escrivia Pascal, tal com abans apreníem en el batxillerat, i el dia que la raó conega del tot les raons del cor, no sé si serem més feliços.

És clar que tot això és una immensa metàfora, però és tan antiga, tan nostra, tan consubstancial amb la nostra manera de ser humans, que si la desmuntem fins a l’última peça, si li neguem tot valor descriptiu o explicatiu, si anul·lem la literatura i la història en benefici de la molècula, serà com si ens hagués colo-

nitzat una nova raça, de marcians, de bioquímics o vés a saber de quina mena de gent. Ens curarem d’algunes malalties del cos i de l’ànima, segurament, però no sabem en quines altres caurem, indefensos davant de la futura inexistència dels misteris, amb una desesperada necessitat d’inventar-ne de nous, ja que hem desacreditat els antics. Acabem amb els misteris antics, doncs, liquidem les bones religions de tota la vida, tan assenyades en el fons, i veurem com el personal es llança (entre pastilla i pastilla, entre consulta i consulta al cardiòleg o al psiquiatre) a tota secta, banda d’il·luminats, escola de profetes, místics de la nova edat, visionaris de l’orient o de l’occident, que li venguen a bon preu alguns grams d’allò tan necessari: el consol per al cor, algun sentit per al cosmos i el caos. És clar que alguns podran (podrem?) viure sense sentir (segur?) aquesta necessitat: gent de vida racional, persones d’intel·lecte i de ciència, que ens suposem més íntegres i sòlids que la resta, més adults, menys infantils. Auguste Comte, fa més de cent anys, explicava més o menys així l’evolució de les societats: la científica és l’última i més perfecta.

Però d’aquests en serem sempre pocs. La majoria continuaran creient en el cor, fins i tot, si és el cas, en el sagrat cor de Jesús. Jo, com probablement alguns de vostès, en realitat no tinc problema en aquest camp: quan era escolà a la meua parròquia, i quan feia el batxillerat als Escolapis, ja vaig fer repetidament els nou primers divendres de mes, tal com el Cor de Jesús li explicà a Santa Margarida Maria d’Alacocque, i per tant tinc garantida, passe el que passe, l’entrada al paradís. Abans de l’hora de la mort em penediré dels meus pecats de racionalista, lliurepensador, roig, separatista i discretament epicuri, i el Sagrat Cor salvarà el meu petit cor mundanal, fet *d’acer, de carn e fust*, com el del cavaller poeta. I un dia, fa alguns anys, baixava jo per la vall del riu Sant Llorenç, de Montreal a Quebec, passant per dins de tots els pobles. I pertot arreu hi havia banderoles i pancartes que deien només “300 ans”, sense cap afegit ni precisió. Fins que, intrigat pel misteri, vaig parar en una plaça, i vaig llegir uns cartells amb la frase completa: “300 anys de l’aparició del Cor de Jesús a Santa Margarida”. Ho devia saber tothom: no calia cap explicació. Això és un poble que sap d’on ve i on vol anar (al cel, evidentment, i en massa), no com uns altres.